

Öne Çıkan Düzenlemeler (10-16 Mart 2022)¹

- 1. Kur korumalı mevduat kapsamında altın varlıklarının finansal sisteme kazandırılmasına ilişkin esaslar belirlendi.** Kur korumalı mevduat sistemi kapsamında altın varlıklarının finansal sisteme kazandırılmasına ilişkin esasları belirleyen Merkez Bankası tebliği, 14 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete’de yayınlandı. Tebliğe göre, yetkili rafineriyle anlaşması olan bankalar nezdinde altın hesabının bulunan ve uygulamaya katılmak isteyen yurt içi yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, fiziki altınlarını, milyem değeri üzerinden hesaplanacak gram cinsinden has altın miktarını tespit etmek üzere yetkili kuyumcuya veya bankaya teslim edecek. Teslim alınan altınlar işlenmek üzere yetkili rafineriye transfer edilecek. Altın hesabına sahip olanların talep etmesi durumunda hesabındaki has altın bakiyesi, dönüşüm fiyatı üzerinden TL’ye çevrilerek 3, 6 ay veya 1 yıl vadeli TL mevduat veya katılma hesabı açılacak. TL mevduat veya katılma hesabına dönüştürülen altınlar bankalarca dönüşüm fiyatı üzerinden Merkez Bankasına satılacak. Bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankasınca belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamayacak. Katılma hesabına sağlanacak getirinin Merkez Bankasının katılım bankaları ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptığı bir hafta vadeli geri satım vaadi ile alım işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki fark katılım bankasınca karşılanabilecek, karşılanmayan kısım için Merkez Bankasınca ödeme yapılacaktır.²

Ayrıca, altın hesaplarından TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi hakkında tebliğde değişiklik yapan tebliğle, yurt içi yerleşik gerçek kişilerin 28 Aralık 2021 tarihinde mevcut olan, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31 Aralık 2021 tarihinde mevcut olan altın hesaplarının, talep edilmesi halinde dönüşüm fiyatı üzerinden TL’ye çevrilmesine imkan tanındı.³

- 2. Finansal İstikrar Komitesi, üçüncü toplantısını 11 Mart 2022 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirdi.** Hazine ve Maliye Bakanı Bakan Nureddin Nebati başkanlığında gerçekleştirilen toplantıda, Rusya Federasyonu ile Ukrayna arasındaki gelişmelerin finansal sisteme olası yansımaları detaylı şekilde tartışıldı ve finansal istikrarın korunmasına yönelik olarak yeni politika önerileri değerlendirildi. Toplantının arkasından yapılan resmi açıklamada, kripto varlıklara ilişkin düzenleme çalışmaları hakkında komiteye bilgi verildiği, TROY ödeme sisteminin geliştirilmesi ve kullanım alanlarının yaygınlaştırılması adına bir yol haritasının belirlenmesi yönünde görüş birliğine varıldığı, Finansal İstikrar Komitesi ve çalışma gruplarının, yerel ve küresel gelişmeleri takip edeceği ve düzenli toplantılarla finansal sistemin istikrarının korunarak sağlıklı gelişimi için güven ortamını desteklemeye devam edileceği bildirildi.⁴

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Altın Cinsinden Fiziki Varlıkların Finansal Sisteme Kazandırılması Hakkında Tebliğ (sayı: 2022/11). Resmi Gazete, Sayı: 31778. (14 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220314-6.htm>

³ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/16)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/12). Resmi Gazete, Sayı: 31778. (14 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220314-6.htm>

⁴ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Finansal İstikrar Komitesi’nin üçüncü toplantısına ilişkin basın açıklaması. (11.03.2022): Erişim adresi: <https://twitter.com/HMBakanligi/status/1502350169056157699>

3. **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 90. Hesap Dönemi Olağan Genel Kurul Toplantısı, 29 Mart Salı saat 14.00'te elektronik ortamda ve fiziki olarak İdare Merkezi Konferans Salonunda yapılacaktır.** Bankadan yapılan açıklamada koronavirüs salgını nedeniyle alınan koruyucu önlemler kapsamında toplantıya basın mensuplarının alınmayacağı belirtildi. Basın mensupları ile toplantıya katılım sağlayamayacak olan pay sahiplerinin bankanın internet sitesinden toplantıyı canlı olarak takip edebileceği duyuruldu.⁵
4. **Türkiye'den üst düzey yetkililer, parlamento üyeleri ve iş insanlarından oluşan heyet, ABD Dışişleri Bakanlığını ve Ticaret Bakanlığını ziyaret etti.** Türkiye ile ABD arasındaki 100 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefi çerçevesinde, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) koordinasyonunda ABD'ye gelen heyet, Washington'daki temaslarına başladı. Türk heyeti, ABD Ticaret Bakanlığı yetkilileriyle ticari diplomasi ve ikili ekonomik ilişkiler konusunda görüşmeler yaptı.⁶
5. **Türkiye Varlık Fonu (TVF) kamu bankalarında sermaye artırımı sürecini tamamladı.** TVF'den yapılan açıklamaya göre, TVF tarafından Ziraat Bankası, VakıfBank ve Halkbank'a çekirdek sermaye desteği, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, Ziraat Katılım Bankası ve Emlak Katılım Bankasına ise sermaye benzeri kredi verilmesi sürecinin tamamlandığı bildirildi. Toplam 51,5 milyar TL tutarındaki sermaye enjeksiyonu ile bankaların yatırımlarını destekleyecek yeni kaynaklara erişimi sağlandı. Yapılan işlemler neticesinde Ziraat Bankasına 21,8 milyar TL, Halkbank ve VakıfBank'a 13,4'er milyar TL, Kalkınma ve Yatırım Bankası'na 1,5 milyar TL, Ziraat Katılıma 900 milyon TL, Emlak Katılıma ise 500 milyon TL'lik sermaye ile sermaye benzeri kredi sağlandı. Yapılan sermaye desteğiyle TVF'nin ortaklık payı Halkbank'ta yüzde 75,3'ten yüzde 87,7'ye, VakıfBank'ta yüzde 35,9'dan yüzde 64,8'e yükseldi.⁷
6. **Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB), Dünya Bankası Grubu üyesi Uluslararası Finans Kurumu'ndan (IFC) Türkiye'deki kadınların finansmana ve istihdam fırsatlarına erişimini artırmak ve firmalardaki cinsiyet eşitliği uygulamalarını yaygınlaştırmak üzere 100 milyon tutarında kaynak sağladı.** TSKB'den yapılan açıklamaya göre, temin edilen kredi ile toplumsal cinsiyet eşitliğine ve finansal kapsayıcılığa yönelik yatırımlar desteklenecek. TSKB, bu finansman paketi kapsamında, toplumsal cinsiyet eşitliği kriterlerine göre şirketlerin kadınları kapsayıcı uygulamalarını dikkate alacak. Belirli bir kadın çalışan sayısına sahip olan, yönetim kurulunda veya üst yönetiminde kadın yöneticileri bulunan, geçerli bir toplumsal cinsiyet eşitliği sertifikasına sahip olan işletmeler bu krediden faydalanabilecek.⁸

⁵ 90. Hesap Dönemi Olağan Genel Kurul Toplantısına İlişkin Basın Duyurusu. TCMB, Sayı: 2022-17. (9 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2022/DUY2022-17>

⁶Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı "Türk heyetinden ABD Dışişleri ve Ticaret Bakanlığına ziyaret" (15 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/turk-heyetinden-abd-disisleri-ve-ticaret-bakanligina-ziyaret>

⁷ Türkiye Varlık Fonu Duyurusu: TVF'den güçlü sermaye desteği (9 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.tvf.com.tr/iletisim/duyurular/2022/tvfdan-guclu-sermaye-destegi>

⁸ TSKB, IFC İle Kadın İstihdamı Temalı 100 Milyon Dolarlık Kredi Anlaşması İmzaladı. (10 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.tskb.com.tr/web/101-4983-1-1/tskb-site-tr/tr-hakkimizda/tskdbden-haberler/tskb-ifc-ile-kadin-istihdami-temali-100-milyon-dolarlik-kredi-anlasmasi-imzaladi>

- 7. Türk Telekom'un çoğunluk paylarının satın alınmasına yönelik Pay Satın Alım Sözleşmesi imzalandı.** Türkiye Varlık Fonu'ndan (TVF) yapılan açıklamada, 17 Aralık 2021 tarihinde LYY Telekomünikasyon A.Ş. 'nin (LYY) sahip olduğu %55 Türk Telekomünikasyon A.Ş. (Türk Telekom) hissesinin TVF'ye satışına ilişkin görüşmelerin taraflar (TVF ve LYY) arasında başladığı belirtilmiş; gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde işleme konu paylar için satın alım bedelinin 1 milyar 650 milyon ABD doları olarak belirlendiği ifade edilmiştir. Konuya ilişkin TVF ve LYY hissedarlarından, Akbank T.A.Ş., Türkiye Garanti Bankası A.Ş ve Türkiye İş Bankası A.Ş. tarafından 10 Mart 2022 tarihinde Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yapılan açıklamalarda, LYY'nin sahibi olduğu Türk Telekom sermayesinin %55'ine denk gelen 192.500.000.000 adet A grubu nama yazılı payların tamamının TVF'ye 1.650.000.000 ABD Doları bedel karşılığı satışı için taraflar arasında 10 Mart 2022 tarihinde bir Hisse Devir Sözleşmesinin LYY ve TVF arasında imzalandığı duyurulmuştur.⁹
- 8. Bazı ürünlerde çiftçiye ek girdi desteği sağlandı, sertifikalı tohum desteği de artırıldı.** Resmi Gazete'nin 11 Mart 2022 tarihli sayısında yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı'na göre, Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında 2021 üretim yılı Çiftçi Kayıt Sistemi kayıtları uyarınca buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale ürünlerine bir defaya mahsus olmak üzere dekara 50 TL ek girdi desteği ödenecek. Sertifikalı tohum kullanan çiftçilere Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olmak şartıyla dekar başına halihazırda geçerli olan destekler (2021 üretim yılı için arpa, buğday, çavdar, tritikale, yulaf, çeltikte dekar başına 16 lira, asperde 5 lira, nohut ve kanolada (kolza) 20 lira, susamda 4 lira, kuru fasulye, mercimek ve yoncada 30 lira, patatesten 100 lira, fiğ, yem bezelyesi, korunga ve soyada 22 lira, yer fıstığında ise 17 lira) 2022 bütçesinden karşılanacak. Bu Karar'la, ayrıca, 2022 üretim yılında arpa, buğday, çavdar, tritikale, yulaf ve çeltikte sertifikalı tohum kullanım desteği dekar başına 8 lira artışla 24 liraya çıkarılıyor. Diğer taraftan, Tarım ve Orman Bakanlığınca yetkilendirilerek tarımsal yayım ve danışmanlık hizmeti sunan serbest tarım danışmanları ile ziraat odası ve üretici örgütlerinde en fazla beş tarım danışmanı olmak üzere istihdam edilen her bir tarım danışmanı için yıllık 46 bin lira olan destek 52 bin liraya çıkarılıyor. Bunun yanı sıra, Aydın-Efeler, Aydın-Köşk, Aydın-Sultanhisar, Aydın-Yenipazar, Karabük-Eskipazar, Kütahya-Domaniç ve Sivas-Hafik havzaları destekleme kapsamına alınıyor. Belirtilen havzalarda yağlık ayçiçeği eken çiftçiler, ayçiçeğine verilen desteklerden yararlanabilecekler.¹⁰
- 9. Elektrik üretimini yaygınlaştırmak üzere apartman, site, villa gibi alanlarda vergi, gümrük ve 4. bölge teşviğiyle güneşten elektrik üretimi kapasite sınırı 10 kW'den 25 kW'ye çıkarıldı.** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK), 10 Mart tarihinde yaptığı toplantıda alınan karar Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Karara göre, apartman, site, cami, çiftlik, villa gibi ticari olmayan alanlarda lisanssız güneş enerjisi yatırımı için bir sayaca bağlı 10 kW olan kapasite üst sınırı 25 kW'ye yükseltildi.¹¹

⁹ Türkiye Varlık Fonu Duyurusu: Türk Telekom'un çoğunluk paylarının satın alınmasına yönelik Pay Satın Alım Sözleşmesi imzalandı (10 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.tvf.com.tr/iletisim/duyurular/2022/turk-telekomun-cogunluk-paylarinin-satin-alinmasina-yonelik-pay-satin-alim-sozlesmesi-imzalandi>

¹⁰ Cumhurbaşkanlığı Kararı: 2021 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemeler ve 2022 Yılında Uygulanacak Gübre ve Sertifikalı Tohum Kullanım Desteklerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5284), Resmi Gazete, Sayı: 31775. (11 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220311-2.pdf>

¹¹ Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan: Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 31774. (10 Mart 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220310-3.htm>

24 Şubat 2022 tarihli Resmi Gazete yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile rüzgar ve güneş enerjisi yatırımlarına yüzde 18 KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyetine ilave olarak yüzde 30 oranında da dördüncü bölge vergi indirimi uygulanması gibi mevcut desteklerin kapsamı genişletilmişti. Bu kararlar da elektrik üretim kapasitesinin ve ihtiyaç fazlasının elektrik şebekesine entere edilme kapasitesinin artırılması hedefleniyor.

- 10. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na (TPAO), Adana'da bulunan 46 bin 148 hektarlık saha için petrol arama ruhsatı verildi.** Resmi Gazete'de yayımlanan ilana göre TPAO'ya, 46 bin 148 hektar yüz ölçümüne sahip saha için beş yıl süreyle petrol arama ruhsatı verilmesi kararlaştırıldı.¹²
- 11. Avrupa Birliği (AB) dışı ülkelerden posta veya kargo ile gelecek ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen ve kıymeti 150 euroyu geçmeyen eşya üzerinden alınacak maktu gümrük vergisi yüzde 10 artırıldı.** Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı'na göre, bu kapsamda söz konusu eşya için ödenecek tek ve maktu gümrük vergisinde değişiklik yapılmadı. Bu eşyanın AB ülkelerinden gelmesi halinde yüzde 18 vergi ödenecek. Eşyanın diğer ülkelerden gelmesi durumunda ödenecek maktu vergi yüzde 20'den yüzde 30'a çıkarılırken, eşyanın ÖTV kanununa ekli IV sayılı listede yer alan eşya olması halinde bu vergi oranlarına ilave olarak yüzde 20 vergi daha tahsil edilecek. Bu limitler dahilinde getirilecek eşyanın brüt 30 kilogramı geçmemesi gerekiyor. Kararla, karar kapsamına 1.500 euroyu geçmeyen ilaç gönderileri de eklendi.¹³

¹² Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden: Petrol Hakkına Mütelaallik Karar. (Karar No: 7552). Resmi Gazete. (10 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2022/03/20220310-4-9.pdf>

¹³ Cumhurbaşkanlığı Kararı. (Karar Sayısı: 5303). Resmi Gazete, Sayı: 31779. (15 Mart 2022). Erişim adresi:

<https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2022/03/20220310-4-9.pdf>